مطالعات تاریخ و تمدن ایران و اسلام

دوره ۳، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۷

صفحات ۴۸- ۳۷

Online ISSN: ۲۴۷۶- ۶۸۵۲

Print ISSN: ۲۵۳۸-۶۳۱X

www.irijournals.com

بررسی تاریخی تفکر و اندیشه از دیدگاه قرآن

جمشید منتشلو[۱]، علی‌اصغر حسینی[۲]

[۱] دکتری تاریخ و تمدن اسلامی، مدرس دانشگاه فرهنگیان پردیس شهید مدرس کردستان، ایران

[۲] مربی گروه معارف اسلامی، دانشگاه فرهنگیان پردیس شهید مدرس کردستان، ایران

چکیده

تفکر نیروی است که در نهاد تمام انسان‌ها وجود دارد و قوه‌ای است که فرق بین انسان و حیوان را مشخص می‌کند، قرآن کریم در بسیاری از آیات انسان را مورد خطاب قرار داده و او به اندیشیدن فراخوانده است و هیچ و حدومرزی برای آن قرار نداده است، مگر در ذات مقدس خود که با هیچ فکر و اندیشه سازگار نیست. تفکر مورد خطاب در قرآن به‌طور قطع و یقین دارای هدف و دیدگاهی است که از این قوه عالی نصیب انسان می‌شود و جنبه‌های مختلفی را دربرمی گیرد، تأکید شده است. در این پژوهش در سه مورد از موارد فایده تفکر برای انسان و جامعه او است را مطرح و توضیحاتی درباره آنان آورده شده است، تفکر و اندیشه یعنی آزادی انسان برای تعیین هدف و سرنوشت خود که این آزادی تفکر باعث رشد خلاقیت و ابداع و اختراع خواهد شد که دومین مورد از موارد فایده تفکر است و سومین مورد که درواقع می‌توان نتیجه آن دو مورد باشد، پیشرفت و توسعه است که انسان و جامعه از مزیت آن برخوردار می‌شوند. در این مقاله ما به دنبال پاسخ به این سؤال هستیم که تفکر و اندیشه ازنظر قرآن به چه بعد از ابعاد انسانی نظر دارد و چرا روی آن تأکید کرده است؟ با بررسی و دقت در آیات قرآن که روی سخن با انسان است و او را موجودی انتخاب‌گر می‌داند و قطعاً هدف او تعالی انسان و رسیدن به سعادت از مهم‌ترین اهداف است که انسان با تفکر به آن دست خواهد یافت، این پژوهش اندیشه از منظر قرآن را با دیدگاه بیان کرده است.

واژه‌های کلیدی: تفکر، انسان، آزادی، خلاقیت، توسعه.

مطالعات تاریخ و تمدن ایران و اسلام

دوره ۳، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۷، صفحات ۴۸- ۳۷